

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ІНОФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мікроекономіка та макроекономіка
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: бізнес-адміністрування»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2022

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Метіль Т.К.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та
туристичною діяльністю протокол

№ 1 від 01 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету управління, адміністрування та
інформаційної діяльності

Драгієва Л.В.

Розробники програми:

к. пед. н., доц., доцент кафедри управління

підприємницькою і туристичною діяльністю Яковенко О.І.

Рецензенти програми:

к.е.н., доц., доцент управління підприємницькою і

туристичною діяльністю Ізмаїльського державного

гуманітарного університету Сорока Л. М.;

© автор(и), 2022

О.І. Яковенко

© ІДГУ, 2022

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
<i>Кількість кредитів: 5</i>		<i>Лекції:</i>
	36	8
<i>Модулів: I</i>		<i>Практичні заняття:</i>
<i>Загальна кількість годин: 150</i>		
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1</i>		<i>Лабораторні заняття:</i>
<i>Семестр: 1</i>		<i>Семінарські заняття:</i>
	36	6
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>		<i>Консультації:</i>
- аудиторне: 5		2
- самостійна робота: 5		
<i>Форма підсумкового контролю: екзамен</i>		<i>Індивідуальні заняття:</i>
<i>Мова навчання: українська</i>		<i>Самостійна робота:</i>
	76	136

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: процеси, що здійснюють суб'єкти мікроекономічної системи для досягнення своїх цілей в умовах обмежень, які накладаються на їхні можливості та поведінка макроекономічних суб'єктів на рівні національної економіки як єдиного цілого.

Метою вивчення дисципліни є: формування системи знань з теорії поведінки споживача та виробника, ринкових структур, ринку факторів виробництва, механізму функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій та практичних навичок з питань механізму функціонування та розвитку національної економіки та вмінь застосовувати отримані знання на практиці.

Передумови вивчення: теоретичною базою вивчення дисципліни є знання з шкільного курсу з «Основ економіки», «Основ підприємництва», «Громадянська освіта».

Міждисциплінарні зв'язки окремих тем дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» тісно пов'язано з такими предметами як: «Фінанси, податки та податкова система», «Економіка підприємства», «Психологія», «Маркетинг».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування» зі спеціальністю 073 Менеджмент освітнього ступеня «бакалавр» затвердженої Вченою радою ІДГУ та дескрипторам Національної рамки кваліфікації.

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
	Загальні компетентності (ЗК)		
ЗК 12.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 16	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)		
СК 06.	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо	ПРН 12.	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
СК 14.	Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.	ПРН 15.	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комуникація	Автономність та відповідальність
ЗК 9.				ПРН 16
ЗК12.		ПРН 4		
СК06.		ПРН 12	ПРН 12	
СК 14.			ПРН 15	ПРН 15

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
---	---------------------	---	--

17	Рівновага у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга. Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток	4	2	2				2							4
18	Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток	4	2	2				2							4
19	Консультація	2			2										
	Проміжний контроль:							4							-
	Підготовка до підсумкового контролю:							30							30
	Разом:	74	36	36		2		76	14	8	6				136

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Предмет і методи мікроекономіки та макроекономіки

Макро- та мікроекономіка як найважливіші складові сучасної теоретичної економіки.

Мікросистема: поняття, різновиди. Мета, роль і особливості функціонування мікросистем у ринковій економіці. Матриця ринкових форм. Основні характеристики (ознаки) ринків досконалої та недосконалої конкуренції. Характеристика дій мікросистем у різних ринкових ситуаціях.

Мета та завдання дисципліни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Характеристика базових підручників, що репрезентують зарубіжні та вітчизняні школи мікроекономіки.

Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин. Методологія мікроекономіки: граничний аналіз, моделювання: графічне, аналітичне, табличне; оптимізація і визначення рівноваги тощо. Нормативна та позитивна мікроекономіка.

Місце макроекономіки в системі економічних наук. Суперечність між суспільними потребами та економічними ресурсами — головна проблема суспільства. Ефективність економіки та головне завдання макроекономіки.

Об'єкт і предмет макроекономіки. Економічна система як об'єкт макроекономіки. Суб'єкти економіки. Механізм функціонування економіки як предмет макроекономіки. Позитивна та нормативна функції макроекономіки. Макроекономіка та економічна політика.

Метод макроекономіки. Моделювання як основний метод макроекономічного аналізу. Припущення, екзогенні та ендогенні змінні макроекономічних моделей. Запаси і потоки як два види кількісних змінних.

Тема 2. Теорія споживацького вибору

Поняття потреби, види потреб. Економічні блага, їх класифікація. Поняття корисності, її особливості та спосіб досягнення. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності як залежність між кількістю одиниць споживаного блага та рівнем корисності, що досягається споживачем.

Процес споживання та динаміка зміни сукупної і граничної корисності. Перший закон

Госена. Закон спадної граничної корисності блага, його графічне зображення.

Вплив на поведінку споживача бюджетних обмежень і цін. Модифікація функції корисності як залежності між кількістю споживаних благ та рівнем корисності за умови бюджетних обмежень. Суть раціонального вибору споживача.

Поняття рівноваги споживача. Модель споживання набору благ. Другий закон Госена.

Еквімаржинальний принцип досягнення раціонального вибору та рівновага споживача. Поняття попиту на благо Моделювання поведінки споживача, який прагне раціоналізувати свій вибір з урахуванням спадної граничної корисності блага: визначення індивідуального попиту на благо.

Система переваг споживача та її основні елемент: здатність до ранжування альтернатив; транзитивність переваг; ненасиченість благами; субституціональність. Множинність благ та повна інформованість споживача, зовнішні умови для здійснення вибору.

Особливості аналізу функції корисності з ординалістських позицій.

Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Спадний характер та неможливість перетину кривих байдужості за кращих однакових умов. Карта байдужості.

Гранична норма заміщення благ: суть і методика обчислення. Наслідок динаміки норми у поясненні форми кривих байдужості. Крайні випадки взаємозаміщення та взаємодоповнення благ.

Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова. Визначення нахилу бюджетної лінії та кута нахилу внаслідок зміни цін на блага. Вплив зміни доходу споживача на положення бюджетної лінії та на процес споживання.

Два підходи до оптимізації споживчого вибору, їх гранична інтерпретація. Вирівнювання зважених граничних корисностей і рівновага споживача. Різні випадки досягнення рівноваги: "кутова" і "внутрішня" рівновага.

Тема 3. Аналіз поведінки споживача

Зміна оптимального стану споживача в результаті зміни його доходу. Графічний аналіз і побудова лінії "дохід споживання". Нахил лінії як свідчення ставлення споживача до благ. Поняття " нормальніх" і "ненормальних" товарів. Крива Енгеля. Закон Енгеля. Закон Енгеля - Швабе. Розподіл споживчих витрат за напрямками їх використання.

Зміна вибору споживача в результаті зміни ціни одного з товарів та обох товарів. Побудова лінії "ціна споживання". Траєкторія зміни споживання внаслідок зниження цін. Побудова лінії індивідуального попиту споживача.

Визначення умов моделі, що аналізується: зменшення ціни одного з товарів за незмінних цін на інші товари та незмінного доходу споживача. Неоднозначність впливу па споживчий вибір. Розкладання сукупної зміни і обсягу попиту на дві складові: ефект доходу і ефект заміщення. Одно - та різноспрямований вплив ефектів. Парадокс Гіфена.

Ефекти заміщення і доходу як основа побудови функції індивідуального попиту на благо в ординалістській теорії корисності.

Тема 4. Аналіз попиту та пропозицій

Ринковий попит. Цінові та нецінові чинник, що впливають на попит. Закон попиту. Ринкова пропозиція. Цінові та нецінові чинник, що впливають на пропозицію. Закон пропозиції. Рівновага попиту та пропозиції. Формування ринкової ціни. Практичне застосування аналізу попиту та пропозиції.

Тема 5. Теорія еластичності

Концепція еластичності. Цінова еластичність попиту. Еластичність попиту за ціною та цінова стратегія продавця. Нецінова еластичність попиту. Еластичність пропозиції. Практичне використання значення цінової еластичності.

Тема 6. Теорія виробництва та витрати виробництва

Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з одним змінним фактором. Сукупний, середній і граничний продукт і їх графічне зображення. Закон спадної віддачі (продуктивності) змінного фактору виробництва. Стадії виробництва та обґрунтування управлінських рішень щодо розширення та згортання виробництва. Виробнича функція з двома змінними факторами виробництва. Ізоквант та її властивості. Кarta ізоквант. Гранична норма технологічного заміщення. Можливі конфігурації ізоквант. Ізокоста та її властивості. Кarta ізокост. Рівновага виробника. Траєкторія розвитку фірми. Оптимальний шлях розвитку в тривалому періоді. Закон ефекту масштабу: зростаючий, незмінний та спадний ефект.

Суть витрат фірми. Економічні витрати. Бухгалтерські витрати. Витрати виробництва в короткостроковому періоді. Загальні, постійні та змінні витрати. Середні витрати. Граничні витрати. Витрати фірми в довгостроковому періоді. Оптимальний випуск продукції фірмою в довгостроковому періоді. Суть доходу та його види. Середній дохід. Загальний дохід. Граничний дохід. Поняття прибутку. Економічний, бухгалтерський та нормальній прибуток. Максимізація прибутку: два підходи.

Тема 7. Моделі конкурентних ринків

Характерні ознаки ринку досконалої конкуренції. Ринковий попит і попит на продукт фірми в умовах досконалої конкуренції. Визначення ціни і випуску продукції досконалим конкурентом в короткостроковому періоді. Принцип порівняння валового доходу і валових витрат. Принцип порівняння граничного доходу і граничних витрат. Визначення ціни і випуску продукції досконало конкурентною фірмою в довгостроковому періоді. Довготермінова рівновага фірми. Зміна довготермінової рівноваги на фірмі і в галузі. Ефективність діяльності фірми в умовах досконалої конкуренції.

Визначення чистої монополії та причини її існування. Види монополії. Попит на продукт монопольного виробника. Валовий дохід і граничний дохід в умовах чистої монополії. Визначення монопольним виробником ціни і обсягу виробництва. Короткотерміновий період: максимізація прибутку чи мінімізація збитків. Максимізація прибутку в довготерміновому періоді. Цінова дискримінація та її наслідки. Економічні наслідки монополії (ефективність використання ресурсів, монополія і науково-технічний прогрес, монополія і розподіл доходу).

Монополістична конкуренція та олігополія Визначення монополістичної конкуренції та її основні ознаки. Диференціація продукту. Нецінова конкуренція. Роль реклами в неціновій конкуренції. Ціна і випуск продукції в умовах монополістичної конкуренції. Наслідки монополістичної конкуренції. Олігополія: суть та основні ознаки. Цінові моделі олігополії. Економічна ефективність олігополії.

Тема 8. Ринки ресурсів

Ринок факторів виробництва та значення формування цін на економічні ресурси. Особливості формування попиту на економічні ресурси. Попит на ресурси згідно теорії граничного продукту. Еластичність попиту на ресурс. Зміни в попиті на ресурс. Оптимальне поєднання ресурсів. Правило мінімізації витрат. Правило максимізації прибутку. Ціноутворення на фактори виробництва.

Тема 9. Ринок праці, землі та капіталу. Підприємницький прибуток

Ринок праці: попит і пропозиція праці. Особливості ціноутворення на досконалому і недосконалому ринках праці. Ринки капіталу. Інвестиційні рішення. Фактор часу в аналізі капіталу. Дисконтована вартість та її обчислення. Відсоток. Ринок землі. Земельна рента та ціна землі.

Тема 10. Макроекономічні показники у системі національних рахунків

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи побудови системи національних рахунків.

Основні категорії системи національних рахунків: інституціональні одиниці, сектори, рахунки, економічні операції.

Основні макроекономічні показники. Валовий випуск та валовий внутрішній продукт (ВВП). Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Валовий національний дохід та валовий національний дохід наявний. Особистий та післяподатковий дохід. Макроекономічні показники на чистій основі.

Номінальний та реальний ВВП. Поточні та постійні ціни. Темп росту та темп приросту реального ВВП. Індекс цін (дефлятор ВВП). Інфлювання та дефлювання ВВП. Показники використання ВВП. Споживання, заощадження, інвестиції.

Тема 11. Сукупний попит і сукупна пропозиція

Сукупний попит і чинники, що його визначають. Сукупна пропозиція: класична і кейнсіанська моделі. Сукупна пропозиція у довгостроковому та короткостроковому періодах (класична і кейнсіанська моделі). Цінові та нецінові чинники сукупної пропозиції. Загальна макроекономічна рівновага: модель сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хрест Маршалла»). Шоки попиту і пропозиції. Стабілізаційна політика держави. Модель макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса (модель «кейнсіанського хреста») та її варіанти. Фактичні та планові витрати. Модель «вилучення-ін'єкції». Коливання рівноважного обсягу випуску навколо потенційного рівня. Мультиплікатор автономних витрат. Рецесійний та інфляційний розриви.

Тема 12. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття

Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Поняття та причини економічної циклічності. Діловий цикл: фази та їх ознаки. Індикатори економічного циклу. Теоретичні моделі циклічного розвитку. Інвестиційна модель циклічного розвитку та її варіанти. Стабілізаційна політика держави. Сутність інфляції та її види. Причини інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції та антиінфляційна політика. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності. Методика визначення рівня безробіття. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон А.Оукена. Державна політика зайнятості. Інфляція та дефляція, їх вплив на національну економіку. Криві Філліпса. Взаємозв'язок інфляції та безробіття у короткостроковому і довгостроковому періодах.

Тема 13. Тема рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста

встановлення рівноваги на ринку грошей

Порівняльна характеристика передумов класичної і кейнсіанської теорій рівноваги. Механізм досягнення рівноваги в моделі кейнсіанського хреста. Коливання рівноважного ВВП навколо потенційного рівня. Рецесійні та інфляційні розриви. Сучасна структура грошей і загальне поняття грошових агрегатів. Грошовий ринок: попит, пропозиція і механізм встановлення рівноваги. Цілі, інструменти й теоретичні моделі кредитно-грошової політики.

Тема 14. Встановлення рівноваги на ринку грошей

Сучасна структура грошей і загальне поняття грошових агрегатів. Грошовий ринок. Попит на гроши. Складові попиту на гроши. Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор. Процес творення депозитних грошей у системі комерційних банків. Механізм встановлення рівноваги. Вплив рівня доходів на грошовий ринок. Вплив зростання пропозиції грошей на рівновагу і стан пастки ліквідності. Цілі, інструменти й теоретичні моделі кредитно-грошової політики. Кредитна рестрикція. Кредитна експансія. Облікова ставка. Операції на відкритому ринку.

Тема 15. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель $IS - LM$

Сутність моделі $IS - LM$, її передумови та практичне використання. Рівновага товарного ринку і крива IS . Грошовий ринок і побудова кривої LM . Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі $IS - LM$. Відносна ефективність бюджетної і кредитно-грошової політики в моделі $IS - LM$.

Тема 16. Тема макроекономічна політика у відкритій економіці

Поняття відкритої економіки. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями. Системи гнучких і фіксованих валютних курсів: порівняльна ефективність. Співвідношення номінального і реального валютного курсу у короткостроковому та довгостроковому макроекономічних періодах. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валутного курсу. Паритет купівельної спроможності. Модель Баласи-Самуельсона. Платіжний баланс країни, його структура і значення. Торговий баланс, баланс поточних операцій і баланс руху капіталу. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Вплив макроекономічної політики на стан платіжного балансу. Дефіцит і криза платіжного балансу. Дефіцит платіжного балансу і державний борг. Ефективність та доцільність зовнішніх запозичень. Попит і пропозиція на валютному ринку. Взаємозв'язок зовнішньої торгівлі, валютних курсів і платіжного балансу.

Тема 17. Рівновага у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга.

Сутність, передумови та побудова моделі Менделла – Флемінга. Модель відкритої економіки Мандела-Флемінга ($IS-LM-BP$). Проблеми координації монетарної політики та фіiscalної політики у відкритій економіці. Ефективність державної політики за режиму гнучкого валутного курсу. Економічна політика держави при фіксованому курсі валюти.

Тема 18. Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток

Кейнсіанські моделі економічного зростання. Модель економічного зростання Домара. Модель економічного зростання Харрод. Неокласичні моделі економічного зростання. Модель Соло. Вплив чисельності населення і технічного прогресу на досягнення стійкої рівноваги в економіці. Золоте правило нагромадження.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Предмет і методи мікроекономіки та макроекономіки

Тема 2. Теорія споживацького вибору

Тема 3. Аналіз поведінки споживача

Тема 4. Аналіз попиту і пропозиції

Тема 5. Теорія еластичності

- Тема 6. Теорія виробництва та витрати виробництва
 Тема 7. Моделі конкурентних ринків
 Тема 8. Ринки ресурсів
 Тема 9. Ринок праці, землі та капіталу, підприємницький прибуток
 Тема 10. Макроекономічні показники у системі національних рахунків
 Тема 11. Сукупний попит і сукупна пропозиція
 Тема 12. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття
 Тема 13. Рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста встановлення рівноваги на ринку грошей
 Тема 14. Встановлення рівноваги на ринку грошей.
 Тема 15. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель $IS - LM$
 Тема 16. Тема макроекономічна політика у відкритій економіці
 Тема 17. Рівновага у відкритій економіці: модель Менделла – Флемінга.
 Тема 18. Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибіркову. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка» становить 76 год. на денний та 136 год. на заочній формі навчання.

Види робіт запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Мікроекономіка та макроекономіка»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання та розв'язання практичних завдань;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів, есе;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю;
- підготовка до підсумкового контролю.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	9/9 год.
2.	Підготовка до семінарських занять	9/3 год.
3.	Опрацювання питань тем, винесених на самостійну підготовку, у т.ч. конспектування за заданим планом та розв'язання практичних завдань	14/94 год.
4.	Підготовка і написання рефератів (есе)	10/- год.
5.	Підготовка до проміжного контролю	4/- год.
6.	Підготовка до підсумкового контролю	30/30 год.

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених доожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus, тощо. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* екзамен
- 6.4. *Засоби діагностики результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни
- 6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання:* подано у силабусі навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проєктор, Програми пакету Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).
Дистанційна платформа Moodle, Zoom

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Базілінська, О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с.
URL: <http://uchebniks.net/book/168-mikroekonomika-navchальній-posibnik-bazilinska-oya.html>
2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 672 с.
3. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: [http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%9F%D1%80%D0%BA%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%82%D0%BA%D0%BD%D0%BC%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15540/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%9F%D1%80%D0%BA%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%BD%D0%BA%D0%9F%D1%80%D0%BA%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%82%D0%BA%D0%BD%D0%BC%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
4. Конспект лекцій з дисципліни «Мікроекономіка» для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Міжнародна економіка» та «Економічна кібернетика» денної форми навчання; уклад. Ю. В. Тюленєва. Київ: НТУУ «КПІ». 2016. 150 с.
5. Конспект лекцій з дисципліни «Мікроекономіка» для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації Міжнародна економіка» та «Економічна кібернетика» денної форми навчання. Київ, 2016. 150 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/16470/1/Konspekt_lektsii_Mikroekonomika.pdf
6. Кравчук Ю.Б. Мікроекономіка: навч. посіб. Харків, 2016. 133 с. URL: <https://infourok.ru/mikroekonomika-navchalniy-posibnik-harkiv-hnuvd-s-1106461.html>

7. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/86041/3/Makarenko.pdf;jsessionid=2FEAA0447E6E67E3B4B0FEA5D3E2975E>
8. Макроекономіка : навч. посіб. / за ред. проф. С. І. Архіреєва Харків: Видавництво Іванченка I.C., 2019. 216 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/41771/1/Book_2019_Makroekonomika.pdf.
9. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. К.: КНЕУ, 2017. 200 с.
http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
10. Мартин Ольга Максимівна Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина I: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.
<https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/9186/1/Мартин%20О.М.%20Мікроекономіка%2C%20ч.%201.pdf>
11. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с. URL: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/02_Mikroekonomika.pdf
12. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посіб. / за наук. ред. О.Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с. URL: https://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/mikroekonom.pdf
13. Острівський І. А. Економічна теорія (Мікроекономіка) : конспект лекцій для студентів 1 курсу денної і заочної форм навчання спеціальностей 073 – Менеджмент, 281 – Публічне управління та адміністрування; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 82 с.
<https://eprints.kname.edu.ua/55383/1/2019%20115Л%20.pdf>
14. Панчишин С. М Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка». Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. с. 118. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf
15. Пилипенко В.В., Пилипенко Н. М.; Мікроекономіка: практикум: навчальний посіб. для студ. вищих навч. закл. Сумськ. нац. аграрний ун-т. Київ: Центр учебової літератури, 2019. 298 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/668814/>
16. Приходько В.П., Шинкар В.А. Макроекономіка: Навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. 248 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/5538/1/Макроекономіка%20таймс%20верстка%20.pdf>
17. Каменева Н. М., Косич М. В., Александрова О. Ю. та ін Мікроекономіка: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8611/1/Навчальний%20посібник.pdf>
18. Макроекономіка та мікроекономіка: практикум: навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» освітньо-професійної програми «Промисловий маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. В. Шашиня.. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 88 с.
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48512/1/Makro_mikro_praktykum.pdf

19. Ущаповський Ю. В. Макроекономіка: Методичні рекомендації для проведення семінарських занять і самостійної роботи студентів / Ю. В. Ущаповський. Житомир: ЖДТУ, 2018. 60 с.
https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/43788/mod_resource/content/1/Методичні%20рекомендації%20з%20курсу%20МАКРОЕКОНОМІКА%28Ущаповський%29.pdf

Інформаційні ресурси:

Адреса Веб-сайту установи, організація, дослідницького центру:

1. Міжнародний валютний фонд URL: www.imf.org
2. Банк міжнародних розрахунків URL: www.bis.org
3. Світовий банк URL: www.worldbank.org
4. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) URL: www.oecd.org
5. Інститут міжнародної економіки www.iie.com
6. Центр досліджень глобального розвитку URL: www.cgdev.org
7. Мережа глобального розвитку URL: www.gdn.int
8. Центр досліджень глобалізації URL: www.globalresearch.ca
9. Національний банк України URL: www.bank.gov.ua Міністерство фінансів України URL: www.minfin.gov.ua
10. Державний комітет статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
11. Європейський центральний банк URL: www.ecb.europa.eu
12. Державна фіскальна служба України URL: www.sfs.gov.ua
13. Міжнародна організація праці URL: www.ilo.org.ua
14. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
15. Інститут економіки і прогнозування НАН України URL: <http://www.ief.org.ua>

9. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 2022 / 2023 Н.Р.¹

Оновлено список рекомендованих літературних джерел

---

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри до початку навчального року